

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., v právní věci žalobkyně **S.Š.**, v řízení zastoupené JUDr. Alexandrem Királyem, Ph.D., advokátem se sídlem Ostrava-Poruba, Ludvíka Podéště 5, proti žalované **Ostravské univerzitě v Ostravě** se sídlem Ostrava-Moravská Ostrava, Dvořákova 7, o žalobě proti rozhodnutí rektora žalované ze dne 17.1.2013 č.j. OU-2338/25-2013, ve věci poplatku za studium,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Rektora Ostravské univerzity v Ostravě ze dne 17.1.2013 č.j. OU-2338/25-2013 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.

II. Žádná z účastnic řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. JUDr. Alexandru Királymu, Ph.D., advokátu se sídlem Ostrava-Poruba, Ludvíka Podéště 5, se **přiznává** odměna za zastupování žalobkyně v tomto řízení a náhrada hotových výdajů v celkové výši 20.570,- Kč, která mu bude vyplacena po právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Ostravě.

IV. Žalovaná je **povinna** zaplatit České republice na náhradě nákladů řízení částku 20.570,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Krajského soudu v Ostravě č.ú. 19-4123761/0710 pod variabilním symbolem 2233003813.

V. Žalovaná je **povinna** zaplatit České republice na soudním poplatku částku 4.000,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Krajského soudu v Ostravě č.ú. 3703-4123761/0710 pod variabilním symbolem 2233003813.

O d ů v o d n ě n í :

A.

Žalobkyně se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí rektora žalované, kterým bylo zamítnuto žalobkynino odvolání proti rozhodnutí Děkana Filozofické fakulty žalované ze dne 15.5.2012 č.j. 25940/12/1119, jímž byl žalobkyni vyměřen poplatek za studium.

Krajský soud již o věci dříve rozhodoval rozsudkem ze dne 13.12.2012 č.j. 22 A 112/2012-34, www.nssoud.cz, jímž pro nepřezkoumatelnost zrušil předcházející rozhodnutí Rektora žalované ze dne 16.7.2012 č.j. 603/90110/2012 a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Při svém předcházejícím rozhodování krajský soud zdůraznil, že konstantně v případě rozhodování vysokých škol judikuje (srov. např. rozsudek ze dne 14.5.2009 č.j. 22 Ca 96/2009-33), že zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „ZVŠ“) sice ve svém § 68 odst. 1 vylučuje použití správního řádu na řízení o právech a povinnostech studentů, ale pokud je posuzované rozhodnutí výslovně uvedeno v § 68 odst. 3 ZVŠ jako rozhodnutí, jež musí obsahovat odůvodnění, je třeba na toto odůvodnění klást tytéž nároky jako na odůvodnění jakéhokoli rozhodnutí správního orgánu. Navíc lze konstatovat, že podle úvodního ustanovení § 1 písm. b) ZVŠ vysoké školy jako nejvyšší článek vzdělávací soustavy umožňují přístup k vysokoškolskému vzdělání v souladu s demokratickými principy. Mezi demokratické principy ve smyslu, v němž je tento pojem v ZVŠ užit (tedy v podstatě principy rovnosti, zákazu diskriminace a neodůvodněné nerovného zacházení jako esenciální zásady materiálního právního státu) jistě patří i fundamentální zásady správního řízení jako nutnost zohlednit při rozhodování konkrétní okolnosti daného případu a dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Také podmínky studia na vysoké škole musí být proto určeny předem a musí vycházet z principu rovnosti. Vysoké školy by proto dle citovaného úvodního ustanovení ZVŠ měly umožnit přístup k vysokoškolskému vzdělání především v souladu s principem transparentnosti, který v širším smyslu mimo jiné vyjadřuje, že postupy při rozhodování jsou srozumitelné a otevřené a rozhodnutí jsou odůvodněna. Rozhodování správního orgánu nemůže být v demokratickém státě otázkou libovůle,

nýbrž věcí, která vyžaduje objektivizovatelná hlediska. Pokud mají soudy ve správním soudnictví přezkoumávat rozhodnutí vydaná v oblasti veřejné správy, je z povahy věci nutné, aby bylo možno z těchto rozhodnutí a obsahu správního spisu usoudit na to, z čeho správní orgán vycházel a jakými skutkovými a právními úvahami se řídil.

Dále krajský soud zdůraznil, že správní soud nemůže přihlížet k dodatečnému „doodůvodňování“ rozhodnutí v rámci vyjádření k žalobě, neboť předmětem jeho přezkumu je napadené rozhodnutí. Jakkoli lze připustit podrobnější, úplnější či přesvědčivější argumentaci správního orgánu ve vyjádření k žalobě, tato argumentace musí mít svůj základ v napadeném rozhodnutí. Argumenty v rozhodnutí nevyjádřené vůbec nemůže správní orgán v řízení před soudem uplatňovat, neboť nebyly důvodem napadeného rozhodnutí (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13.10.2004 č.j. 3 As 51/2003-58, www.nssoud.cz).

Poté rozhodl Rektor žalované o žalobkynině odvolání znovu, a to nyní napadeným rozhodnutím.

B.

Žalobkyně namítá, že:

- 1) ani napadené rozhodnutí není řádně srozumitelně odůvodněno, neboť:
 - a) namítala-li žalobkyně v odvolání své dobré studijní výsledky, ty rektor toliko zkontroloval, aniž by je však jakkoli hodnotil (zda žalobkyně měla pro úspěšnost odvolání dosahovat výsledků lepších či horších);
 - b) pokud rektor ve vztahu k námitce nedobrého tématu bakalářské práce konstatuje, že vedoucí katedry byla o vývoji bakalářské práce v posledních letech informována a že žalobkyně při prvním zadání spolupracovala, opět toto zjištění nikterak nehodnotí;
- 2) rektor pochybil, pokud k žalobkynině argumentaci péčí o matku a její finanční náročnosti, uvedl, že tyto skutečnosti žalobkyně nikterak nedokládá, aniž by ji k takovému doložení vyzval ve smyslu § 2 - § 8 zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „spr.ř.“);
- 3) rektor má podle § 58 odst. 8 věty druhé ZVŠ postupovat dle zásad uvedených ve statutu vysoké školy, jimiž se rektor v napadeném rozhodnutí vůbec nezabýval.

Žalovaná navrhuje zamítnutí odmítnutí žaloby, která podle názoru žalované nebyla podána v propadné lhůtě určené § 72 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Vyjádřila se i k žalobním bodům tak, že dle § 6 a § 24 ZVŠ patří rozhodování o právech a povinnostech studentů do samosprávné působnosti vysoké školy. Čl. 12 odst. 3 Studijního a zkušebního řádu žalované (dále jen „SZŘ“) stanoví, že k váženému studijnímu průměru se přihlíží při rozhodování o věcech v tomto ustanovení uvedených, tj. nikoli při rozhodování o poplatcích spojených se studiem dle § 58 odst. 3 ZVŠ. Poplatek je ze zákona vybírán za započatou dobu studia, nikoli za dobu reálně odstudovanou. Rektor tedy v rámci přezkoumání zjistil, že studijní výsledky žalobkyně byly velmi dobré, ovšem nezakládají nárok na prominutí poplatku. Ostatně

ani v § 62 ZVŠ není nic takového uvedeno. V zásadách obsažených ve Statutu žalované je explicitně uvedeno, kdy může rektor poplatek snížit, prominout nebo odložit termín jeho splatnosti. Studijní výsledky (ani vážený studijní průměr) mezi tyto důvody nepatří. Co do bakalářské práce rektorovi nepřísluší hodnotit důvody změny tématu, neboť nemá vztah k předmětu řízení (jímž není ukončení studia). Co do péče o nemocnou matku pak příl. 4 Statutu žalované v čl. 1 odst. 9 písm. c) výslovně stanoví, že k žádosti student přiloží doklady, které prokazují okolnosti rozhodné pro poskytnutí úlevy. Na rektorovi ani na žalované nebylo, aby žalobkyni vyzývali k doložení dokladů, když na rozhodování rektora se obecné předpisy o správním řízení nevztahují (§ 68 odst. 1 ZVŠ).

C.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že žalobkyně již v žádosti o přezkoumání rozhodnutí děkana namítala, že po celou dobu studia vykazovala velmi dobré výsledky. Při zpracovávání bakalářské práce nemohla dojít ke konsensu s vedoucí práce, proto i požádala o změnu tématu bakalářské práce. Tu žalobkyně odevzdala v 1/2012, práce však nebyla doporučena k obhajobě, proto nemohla absolvovat státní závěrečné zkoušky ještě v době bezplatného studia. Ráda by práci přepracovala a obhájila v 12/2012. Žalobkyni je 50 let, studium angličtiny bylo vždy jejím snem, a proto by jej ráda dokončila alespoň na bakalářské úrovni. Již 2 roky žalobkyně pečuje o svou matku, která je imobilní a pohybuje se jen na invalidním vozíku. Tato péče je náročná fyzicky i psychicky. Dále žalobkyně v odvolání popisuje zdravotní stav matky a péči o matku s tím, že úhrada vyměřeného poplatku je tak pro žalobkyni naprosto nedosažitelná věc.

Z přílohy 4 Statutu žalované soud zjistil, že kritéria pro přezkoumávané rozhodování rektora jsou definována v čl. 1 odst. 9 takto: *„Rektor může v souladu s § 58 odst. 8 zákona a na základě žádosti o přezkoumání rozhodnutí vyměřený poplatek za studium snížit, prominout nebo odložit termín jeho splatnosti podle těchto zásad:*

- a) žádost podává student písemně prostřednictvím děkana nebo ředitele vysokoškolského ústavu,*
- b) žádost student formuluje jednoznačně a uvádí věrohodné důvody pro poskytnutí úlevy,*
- c) k žádosti student předloží doklady, které prokazují okolnosti rozhodné pro poskytnutí úlevy,*
- d) vyjádření děkana nebo ředitele vysokoškolského ústavu k žádosti je „doporučují“ nebo „nedoporučují“,*
- e) rektor žádosti vyhoví, nevyhoví nebo žádost zamítne jako nedostatečně doloženou,*
- f) při rozhodování o úlevách rektor přihlíží zejména k doloženým zdravotním nebo sociálním komplikacím, které nevyžadují nebo neumožňují přerušování studia,*
- g) při rozhodování o úlevách zvažuje rektor také studijní výsledky žadatele.“*

Z napadeného rozhodnutí soud dále zjistil, že (krom konstatace průběhu řízení) je napadené rozhodnutí odůvodněno těmito čtyřmi odstavci:

„(...) V Žádosti uvádíte okolnosti, které vedly ke změně tématu i vedoucího Vaší bakalářské práce, kterou jste odevzdala v lednu 2012. Již v rámci rozhodovací činnosti před vydáním Rozhodnutí rektora (předcházejícího – pozn. soudu) jsem Vaši žádost předal k vyjádření vedoucí anglistiky a amerikanistiky (...) (Z jejího stanoviska) je patrné, že byla o vývoji Vaší bakalářské práce v posledních letech informována jak (...) první vedoucí práce, tak při jedné konzultaci přímo Vámi a v posledních měsících (...) druhou vedoucí práce. Při prvním zadání práce jste (...) spolupracovala, pravidelně jste konzultovala a odevzdala v písemné podobě předběžnou verzi určité části teoretických kapitol práce, kterou (... první vedoucí práce) pročetla, opravila, a kterou jste společně podrobily rozboru. V této fázi náhle kontakty mezi Vámi a (... první vedoucí práce) ustaly, přestala jste o konzultace žádat a po delším čase jste (... první vedoucí práce) vyrozuměla, že zvolené lingvistické téma pro Vás není vhodné, že se Vám jeví jako příliš obtížné a že jste se rozhodla téma změnit. Ke změně tématu došlo z Vašeho vlastního rozhodnutí, bez jakéhokoliv negativního hodnocení (... první vedoucí práce) (...), v žádném případě se nedá hovořit o neshodě mezi Vámi a první vedoucí práce. Předmětem Vaší konzultace s vedoucí katedry bylo možné zaměření práce. Z pohledu vedoucí katedry šlo o objasnění, že práce, předkládaná k absolvování filologického oboru Angličtina ve sféře podnikání, nemůže být prací ekonomickou či jiného nefilologického zaměření, neboť pro takovou práci není ve studiu obsažen žádný metodologický a věcně odborný základ. Dohodly jste se, že práce sice může být do ekonomického či jiného kontextu zasazena, ale svým výzkumným cílem musí odpovídat studovanému oboru. Následně jste ve spolupráci s (... druhou vedoucí práce) vypracovala nové zadání práce a opět jste s novou vedoucí práce relativně pravidelně konzultovala a spolupracovala. Stále však bylo patrné, a věcným dokladem tohoto problému jsou výhrady v obou posudcích práce, že Vám filologické zaměření studia nevyhovuje, že byste ráda vedla práci směrem svého zájmu a angličtinu užívala jen jako komunikační nástroj, nikoli jako cíl a materiál výzkumu. Jak posudek oponenta práce (...), tak i stanovisko (... druhé vedoucí práce) přesně postihují Vaše studijní potíže při přípravě a realizaci práce i potíže při vedení práce (nerespektovala jste doporučení vedoucí práce). Oba posudky jsou jasným vodítkem k přepracování, resp. novému zpracování tématu.

V Žádosti dále uvádíte, že po celou dobu studia jste dosahovala velmi dobrých výsledků. Zjistil jsem, že jste dosáhla 181 kreditů (z min. počtu 180) a Váš vážený studijní průměr je 1,75.

Dále v žádosti zmiňujete péči o matku, svá tvrzení týkající se finanční náročnosti péče o nemocnou matku však nikterak nedokládáte.

Přihlédl jsem rovněž k návrhu děkana (...), který vzhledem k Vašemu průběhu studia doporučil vyměřený poplatek nesnižovat, případně rozložit úhradu poplatku do splátkového kalendáře.“

D.

K námitce žalované soud nejprve znovu přezkoumal otázkou včasnosti podané žaloby.

Napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno 17.1.2013.

Žalobkyně se na soud obrátila nejprve žádostí doručenou soudu 18.2.2013, v níž žádala o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů, kde jasně identifikovala svůj úmysl podat žalobu proti nyní napadenému rozhodnutí Rektora žalované tak, že ji odůvodní ve spolupráci s ustanoveným zástupcem.

Usnesením zdejšího soudu ze dne 21.3.2013 č.j. 5 Na 3/2013-10, které nabylo právní moci dne 19.4.2013, byla žalobkyně osvobozena od soudních poplatků z 80% a byl jí ustanoven zástupce z řad advokátů (jakkoli následně bylo osvobození od soudních poplatků změněno na úplné, nic to nemění na tom, že nejméně po dobu od 18.2.2013 do 19.4.2013 probíhalo řízení o ustanovení zástupce žalobkyni).

Dle § 72 odst. 1 s.ř.s. žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.

Dle § 71 odst. 2 věty poslední s.ř.s. rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může (*žalobce – pozn. soudu*) jen ve lhůtě pro podání žaloby.

Dle § 35 odst. 8 věty třetí s.ř.s. požádá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení.

Z práce citovaného ustanovení § 35 odst. 8 s.ř.s. vyplývá, že lhůta pro podání žaloby žalobkyni neběžela nejméně po dobu řízení o ustanovení zástupce, tj. nejméně po dobu od 18.2.2013 do 19.4.2013. S ohledem na to, že předmětná lhůta po dobu svého běhu do 18.2.2013 neuběhla a žaloba byla k soudu podána dne 15.4.2013, dospěl soud k závěru, že žaloba byla podána včas.

E.

Krajský soud tedy přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

F.

K otázce náležitosti odůvodnění rozhodnutí veřejné vysoké školy krajský soud nejenže znovu připomíná svou dosavadní judikaturu citovanou již na str. 2 – 3 tohoto rozsudku, ale upozorňuje současně na skutečnost, že k obdobným závěrům dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21.12.2006 č.j. 2 As 37/2006-63, Sb. NSS č. 1112/2007, www.nssoud.cz), kde uvedl, že pokud mají soudy ve správním soudnictví přezkoumávat rozhodnutí vydané v jakékoli oblasti veřejné správy, je z povahy věci nutné, aby bylo možno ze správního spisu usoudit na to, z čeho správní orgán vycházel a jakými skutkovými a právními úvahami se řídil. Jinak je totiž nutné napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost zrušit. K tomu, aby napadené

rozhodnutí bylo možno přezkoumat, je potřeba konkrétně uvést, o jaké důvody se rozhodnutí opírá a jak k nim žalovaná dospěla. Na problematiku náležitostí rozhodnutí rektora (...) je tedy nutné vztahovat i ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a dovodit, že toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Sémanticky vzato již samotný pojem odůvodnění v sobě zahrnuje požadavek, aby v něm byly uvedeny konkrétní důvody, které vedly příslušný orgán k danému rozhodnutí; nestačí pouze formální citace zákonného ustanovení. Takové odůvodnění totiž z obsahového hlediska nelze vůbec považovat za odůvodnění.

Krajský soud shrnuje, že na požadavku řádného a srozumitelného odůvodnění rozhodnutí rektora veřejné vysoké školy i nadále setrvává a ani v nyní posuzované věci neshledal důvody na něm čehokoli měnit.

G.

Krajský soud taktéž setrvává na ustáleném dlouhodobém závěru soudů rozhodujících ve správním soudnictví, že napadené rozhodnutí soud přezkouvává skrze odůvodnění napadeného rozhodnutí, k dodatečnému doodůvodňování ve vyjádření k žalobě nepřihlíží (k tomu srov. např. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 22.7.1994 sp. zn. 7 A 521/93, publ. jako SJS 403/99, příloha časopisu Správní právo, sešit 3/99, rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13.10.2004 č.j. 3 As 51/2003-58, www.nssoud.cz, rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 30.12.2005 č.j. 11 Ca 207/2005-23, rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 11.6.2008 č.j. 30 Ca 11/2007-69, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19.12.2008 č.j. 8 Afs 66/2008-71, www.nssoud.cz, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4.2.2010 č.j. 7 Afs 1/2010-53, www.nssoud.cz, aj.).

H.

Krajský soud dále předesílá, že přezkoumatelné rozhodnutí je dosavadní judikaturou (se kterou se krajský soud ztotožňuje) definováno tak, že je povinností správního orgánu odůvodnit všechny uplatněné důvody a vypořádat se s nimi. Odmítne-li se správní orgán zabývat některou námitkou (důvodem), byť by k jejímu posouzení byl příslušný jiný orgán, nevypořádá se všemi důvody uvedenými žalobcem; soud takové rozhodnutí zruší pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25.11.2009 č.j. 7 Afs 116/2009-70, ze dne 23.7.2008 č.j. 3 As 51/2007-84, rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11.4.2006 č.j. 31 Ca 39/2005-70, Sb. NSS č. 1282/2007, vše www.nssoud.cz, či již rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26.2.1993 č.j. 6 A 48/92-23, publ. jako SJS 27/94, příloha časopisu Správní právo, aj.).

Dále konstantní dlouhodobá judikatura (i podepsaný soud) trvá na tom, že jsou-li pro rozhodování stanovena rozhodným předpisem kritéria, je povinností správního orgánu vyhodnotit řádným způsobem všechna stanovená kritéria, jinak své

rozhodnutí zatíží nepřezkoumatelností (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.4.2009 č.j. 6 As 34/2008-54, www.nssoud.cz).

I.

Krajský soud proto především odmítá úvahu žalované, že by zohlednění studijních výsledků žalobkyně nemělo prostor při napadeném rozhodování Rektora žalované. Tato úvaha je v přímém rozporu se zněním vlastního předpisu žalované – Statutu, který posuzování studijních výsledků výslovně řadí mezi kritéria tohoto rozhodování [viz čl. 1 odst. 9 písm. g) příl. 4 Statutu].

V této souvislosti lze ve shodě s žalobkyní k textu „V Žádosti dále uvádíte, že po celou dobu studia jste dosahovala velmi dobrých výsledků. Zjistil jsem, že jste dosáhla 181 kreditů (z min. počtu 180) a Váš vážený studijní průměr je 1,75.“, příp. k obsáhlému konstatování historie žalobkyniny bakalářské práce uvést jen, že napadené rozhodnutí se omezuje toliko na konstatování studijních výsledků, aniž by hodnotilo, zda se jedná o výsledky svědčící ve prospěch vyhovění žalobkynině žádosti či v žalobkynin neprospěch a proč.

V textu, který se věnuje historii žalobkyniny bakalářské práce sice lze najít dvě hodnotící místa, konkrétně „v žádném případě se nedá hovořit o neshodě mezi Vámi a první vedoucí práce“ a „Stále však bylo patrné, a věcným dokladem tohoto problému jsou výhrady v obou posudcích práce, že Vám filologické zaměření studia nevyhovuje, že byste ráda vedla práci směrem svého zájmu a angličtinu užívala jen jako komunikační nástroj, nikoli jako cíl a materiál výzkumu. Jak posudek oponenta práce (...), tak i stanovisko (... druhé vedoucí práce) přesně postihují Vaše studijní potíže při přípravě a realizaci práce i potíže při vedení práce (nerespektovala jste doporučení vedoucí práce). Oba posudky jsou jasným vodítkem k přepracování, resp. novému zpracování tématu.“, v napadeném rozhodnutí však absentuje jakákoli úvaha, jaký vliv mělo toto hodnocení historie žalobkyniny bakalářské práce na prominutí či snížení poplatku za studium.

Krajský soud proto uzavírá, že i nyní napadené rozhodnutí trpí absencí jakéhokoli hodnocení rozhodných skutečností, což má za následek, že napadené rozhodnutí není soud schopen přezkoumat a musí ho z tohoto důvodu zrušit [§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.].

J.

Pokud pak žalobkyně uplatněná tvrzení o péči o nemocnou matku nedoložila, nelze aprobovat postup Rektora žalované, pokud jí k tomu neposkytl prostor cestou výzvy k doplnění žádosti.

Jakkoli lze v tomto směru souhlasit s žalovanou, že z jazykového výkladu § 68 odst. 1 ZVŠ by se mohlo podávat, že postup stanovený pro neúplnou žádost § 45 odst. 2 spr.ř. na napadené rozhodování nedopadá a s ohledem na čl. 1 odst. 9 písm. c) a e) příl. 4 Statutu žalované by mohla být vyvozena odpovědnost studenta

za neúplnost žádosti, nelze přehlížet ustanovení spr.ř., která na rozhodování Rektora žalovaného dopadají.

Podle § 177 odst. 1 spr.ř. základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 se použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje.

Podle § 2 odst. 3 spr.ř. správní orgán šetří (...) oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká (...).

Podle § 2 odst. 4 spr.ř. správní orgán dbá, aby přijaté řešení (...) odpovídalo okolnostem daného případu (...).

Podle § 3 spr.ř. nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

Podle § 4 odst. 2 spr.ř. správní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné.

Podle § 4 odst. 4 spr.ř. správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy.

Ustanovení § 2 - § 8 spr.ř., která se podle § 177 odst. 1 spr.ř. vztahují i na rozhodování v nyní posuzované věci, představují vyjádření základních zásad správního řízení. Zásady vyjádřené shora citovanými ustanoveními pak právní nauka označuje jako zásadu materiální pravdy a zásadu součinnosti.

Zásada materiální pravdy stojí na tom, že správní orgán je povinen i bez návrhu provést veškeré potřebné důkazy, resp. učinit vše pro to, aby mohly být provedeny. Vyšetřuje tak rozhodné okolnosti, jsou-li nezbytné ke zjištění stavu věci, z vlastního (nikoli jen účastníkovy) podnětu.

Zásada součinnosti pak vyjadřuje potřebu vzájemné spolupráce účastníka a správního orgánu směřující k odstranění jakýchkoli nejasností či rozporů.

Již jen z uvedených zásad lze dovodit (aniž by bylo nutně třeba úpravy obsažené výslovně v § 45 odst. 2 spr.ř.), že je-li žádost neúplná a není-li tu důvod, pro který by ji již doplnit nešlo, je povinností správního orgánu vyzvat žadatele k doplnění a poučit jej, jak má žádost doplnit, spolu s poučením o následcích nevyhovění takové výzvě.

Předepisuje-li tedy čl. 1 odst. 9 písm. c) Statutu žalované povinnost studenta k žádosti předložit doklady prokazující rozhodné skutečnosti (okolnosti), nelze zamítnout žádost jako nedostatečně doloženou [čl. 1 odst. 9 písm. e) Statutu žalované], aniž by se Rektor žalované buď i jen pokusil tento nedostatek odstranit, a to právě v předchozím odstavci popsanou výzvou.

Odmítl-li se tedy Rektor žalované zabývat otázkami péče žalobkyně o nemocnou matku, aniž by žalobkyni umožnil potřebné podklady k žádosti doplnit, porušil základní zásady rozhodování správních orgánů, čímž zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.], což je dalším důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí.

K.

Namítá-li se žalobou konečně nevypořádání kritérií obsažených ve Statutu žalované [žalobní bod 3)], považuje soud za potřebné vyložit čl. 1 odst. 9 příl. 4 tohoto Statutu, tzn. určit, co jsou kritéria rozhodná pro Rektorovo rozhodování.

Z písm. a) – c), e) nelze žádné kritérium pro rozhodování dovodit. Z ostatních písmen pak vyplývá, že rektor při posuzování žádosti hodnotí jednotlivě, jakož i ve vzájemném souhrnu:

- 1) vyjádření děkana [písm. d)] – zde žalobkyně konkrétní nedostatek hodnocení žalobou nenamítá;
- 2) zdravotní nebo sociální komplikace, které nevyžadují nebo neumožňují přerušení studia [písm. f)] – k tomu srov. část J. tohoto odůvodnění; a
- 3) studijní výsledky žadatele – k tomu srov. část I. tohoto odůvodnění.

Krajský soud proto uzavírá, že tento žalobní bod fakticky vypořádal již v částech I. – J. tohoto odůvodnění, na které pro stručnost tímto odkazuje.

L.

S ohledem na závěry obsažené v částech I. – J. tohoto odůvodnění tedy krajský soud napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a), c) s.ř.s. bez jednání zrušil a věc podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vrátil žalované k dalšímu řízení, v němž jsou správní orgány vázány právními názory vyslovenými v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

M.

O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s., když podle obsahu spisu procesně úspěšné žalobkyni nevznikly v tomto řízení žádné náklady.

N.

Vzhledem ke skončení věci rozhodl soud současně o odměně advokáta ustanoveného žalobkyni k zastupování v tomto řízení usneseními podepsaného soudu ze dne 21.3.2013 č.j. 5 Na 3/2013-10 (právní moc 19.4.2013, toto usnesení však bylo zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 15.5.2013 č.j. 6

As 75/2013-18, právní moc 13.6.2013) a ze dne 30.7.2013 č.j. 5 Na 3/2013-29 (právní moc 6.8.2013).

Podle obsahu spisu advokát poskytl žalobkyni tyto úkony právní služby, za něž mu podle níže uvedených ustanovení náleží odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů:

- α) odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 3.100 Kč bez DPH / úkon při těchto úkonech právní služby:
 - 1) příprava a převzetí věci
 - 2) sepis žaloby
 - 3) sepis kasační stížnosti proti usnesení ze dne 21.3.2013 č.j. 5 Na 3/2013-10
 - 4) sepis úspěšné žádosti o přiznání odkladného účinku žalobě § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb. 15.500 Kč
 - 5) sepis repliky 26.4.2014
- β) paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč bez DPH / úkon při úkonech právní pomoci vypočtených pod písm. α) § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. 1.500 Kč
- γ) DPH 21% z částek uvedených pod písm. α) – β) 3.570 Kč

Celkem

20.570 Kč

Soud proto přiznal ustanovenému advokátu tuto odměnu a náhradu hotových výdajů, jež mu bude vyplacena po právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Ostravě.

Krajský soud tímto vyzývá ustanoveného zástupce ke sdělení bankovních dispozic k provedení této platby.

O.

České republice vznikly v tomto řízení náklady specifikované v části N. tohoto odůvodnění. Proto soud podle § 60 odst. 4 s.ř.s. rozhodl o povinnosti procesně neúspěšné žalované nahradit tyto náklady České republice.

P.

Žalobkyně byla dále osvobozena od soudních poplatků a byla v řízení procesně úspěšná, přičemž byla úspěšná i s návrhem na přiznání odkladného účinku. Proto soud podle § 2 odst. 3 zák. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSoP“), o přenosu žalobkyniny poplatkové povinnosti na procesně neúspěšnou žalovanou.

Soudní poplatky v této věci podle Sazebníku soudních poplatků, který je přílohou ZSoP, činí:

a) z žaloby	pol. 18 odst. 2 písm. a)	3.000 Kč
b) z návrhu na přiznání odkladného účinku	pol. 19	1.000 Kč
<i>Celkem</i>		<i>4.000 Kč</i>

Q.

Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalované povinnost zaplatit shora uvedené částky ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Současně sdělil žalované bankovní dispozice potřebné pro realizaci předmětných plateb.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo exekuci.

V Ostravě dne 12. února 2015

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu